ISSN 1800-8291

GŁOS POLONII

NR 19/2018

CZASOPISMO ŚRODOWISKA POLONIJNEGO W CZARNOGÓRZE

Medal okolicznościowy
/Ambasada RP w Podgoricy/

Tak świętowaliśmy 15-lecie Stowarzyszenia!

Drodzy Czytelnicy!

Poprzedni numer naszego czasopisma ukazał się w maju, gdy świat pokryty był zielenią, a dziś chcemy łagodnie wprowadzić Was w czas jesienno-zimowy. Czas melancholii i głębokich rozmyślań nad przeszłością i teraźniejszością, gdyż tegoroczny numer naszego czasopisma jest w większości poświęcony 15-leciu działalności Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze. Uroczystości jubileuszowe miały miejsce w Ambasadzie RP w Podgoricy, 10 listopada br.

Ważnym do odnotowania faktem jest także objęcie funkcji ambasadora RP w Czarnogórze przez pana Artura Dmochowskiego.

Na stronach naszego czasopisma obszernie relacjonujemy o udziale prezesa Stowarzyszenia w V Światowym Zjeździe Polonii i Polaków z zagranicy, a także o promocji w Czarnogórze, dwujęzycznego zbiorku poezji „Autoportret z Ojczyzną" - ks. W. Zasady.

Cyklicznie powtarzają się już nasze rubryki: Wydarzenia, Kronika polonijna, W kręgu poezji, kursy języka polskiego, w których informujemy Was o wydarzeniach dot. naszego życia polonijnego w Czarnogórze i o zbywaniach w Polsce.

Zapraszamy do lektury tego numeru oraz do dalszej współpracy z czasopismem!

Teresa Medojević

A, że Święta za pasem życzymy Wam Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego 2019 Roku !

Redakcja

W numerze:

- **Uroczystości obchodów 15 – lecia Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze**
- **Nowy ambasador RP w Czarnogórze – Artur Dmochowski**
- **V Światowy Zjazd Polonii i Polaków z zagranicy**
- **Promocja tomiku wierszy „Autoportret z Ojczyzną" – ks. W.Zasady**

Artur Dmochowski nowym Ambasadorem RP w Czarnogórze

Ceremonia złożenia listów uwierzytelniających odbyła się 06. 09 br. w siedzibie Prezydenta Czarnogóry w Cetinje.

Artur Antoni Dmochowski (ur. 13 czerwca 1959 w Krakowie) – polski dziennikarz, publicysta, historyk, dyplomata. Od 31 sierpnia 2018 **Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej w Czarnogórze.**

W latach 1978–1981 student Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, absolwent Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Jagiellońsiego (1986). W latach 1988-1989 studia doktoranckie na UJ; absolwent studiów podyplomowych na Uniwersity of Maryland (1992), 1994–1995 absolwent Monerey Institute of International Studies w Kalifornii z tytułem MASTER.

W 1989, 1992 redaktor „Nowego Dziennika" w Nowym Jorku. W latach 1990–1991 kierownik redakcji TVP Kraków, w latach 1993–1996 radca Ministra w MSZ. W 1994 przedstawiciel Polski w Misji Pokojowej KBWE w Gruzji, w 1996 w Misji OBWE w Bośni i Hercegowinie. W roku 1992 został przyjęty do służby dyplomatyczno-konsularnej. W Ministerstwie Spraw Zagranicznych przeszedł kolejne szczeble zawodowe, osiągając stopień Doradcy Ministra.

Wiele lat pracował za granicą, m.in. jako przedstawiciel Polski w misjach pokojowych w Gruzji oraz na Bałkanach, gdzie pełnił funkcję rzecznika prasowego w Misji OBWE w Bośni i Hercegowinie, a następnie przez 6 lat jako Radca Minister kierował wydziałem Ambasady RP w Rzymie. W listopadzie 2015 został rzecznikiem prasowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych

W latach 2015-2016 był Rzecznikiem Prasowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych, a następnie wicedyrektorem Akademii Dyplomatycznej MSZ.

28 kwietnia 2016 Rada Nadzorcza PAP S.A. powołała Artura Dmochowskiego na stanowisko prezesa Polskiej Agencji Prasowej z dniem 9 maja 2016. 31 sierpnia 2018 r. został ambasadorem RP W Czarnogórze.

Jest autorem szeregu książek o problematyce międzynarodowej, m.in. wybitnej, uznanej za podręcznik na wielu wyższych uczelniach, historii wojny wietnamskiej oraz pracy „Między Unią, a Rosją".

Postanowieniem prezydenta Andrzeja Dudy z 12 kwietnia 2017 został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski *za wybitne zasługi w działalności na rzecz przemian demokratycznych w Polsce, za osiągnięcia w podejmowanej z pożytkiem dla kraju pracy zawodowej i społecznej*, a udekorowany 3 lipca 2018. Wcześniej odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności oraz medalami „Dziękujemy za wolność" i „Niezłomnym w słowie". Otrzymał też Honorowe Wyróżnienie Nagrody Wolności Słowa Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich.

Żonaty. Ma dwoje dzieci.

/inf. str. internetova/

W 2018 roku w Ambasadzie RP w Czarnogórze rozpoczął swoją misję dyplomatyczną

JE Artur Dmochowski

Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny RP w Czarnogórze

Życzymy Panu Ambasadorowi sukcesów zawodowych, pełnej satysfakcji z pracy w wykonywaniu powierzonych obowiązków, niezmiernej wytrwałości, powodzenia w przeprowadzeniu kolejnych planów i zamierzeń oraz zdrowia i wszelkiej pomyślności, zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym.

Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze

Drodzy Polonusy !

Z okazji 15 – lecia naszego Stowarzyszenia wszystkim Wam, którzy swoje życie jako „emigranci serc" związali z bałkańskim krajem – Czarnogórą oraz Waszym rodzinom życzę: dużo zdrowia, pomyślności, otuchy w zmaganiu się z codziennością na obczyźnie oraz powodzenia w życiu osobistym i jeszcze długich lat owocnej pracy nad pielęgnowaniem polskości w drugiej Waszej ojczyźnie – Czarnogórze.

mgr Wanda J. Vujisić,
prezes Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze

Čestitke povodom 100. godišnjice od obnove nezavisnosti Poljske i 15. godina od osnivanja Udruženja Poljaka u Crnoj Gori

Droga Pani Wando,

Ovim mail-om želio bih da Vam čestitam jako važan jubilej - 100 godina od obnove nezavisnosti Poljske ali i 15 godina od osnivanja Udruženja! Želim Vam da udruženje bude još aktivnije, kreativnije i brojnije!!!

Danas sam se prisjetio Poljske i svih lijepih uspomena koje me vežu za tu divnu zemlju, a tih uspomena i posjeta Poljskoj ne bi bilo da nije bilo Vašeg zalaganja i zbog toga sam Vam jako zahvalan. Drago mi je da ste uspjeli u ideji da se zaljubim u Poljsku, poljski jezik, kulturu, i istoriju.

Žao mi je što nijesam bio u prilici da se odazovem bogatom programu koji organizuje Ambasada i Udruženje ali se nadam da je sve proteklo u najboljem redu i da ste jako zadovoljni.

Šaljem Vam puno toplih pozdrava iz Pireja /Grčka/.

Milić Bakić, učesnik kurseva poljskog jezika

KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Adam Kwiatkowski

Warszawa, 10 listopada 2018 roku

Organizatorzy i Uczestnicy Obchodów
15-lecia Stowarzyszenia Polaków
Zamieszkałych w Czarnogórze

Szanowny Panie Ambasadorze,
Drodzy Rodacy,
Szanowni Państwo,

serdecznie dziękuję za zaproszenie do udziału w uroczystościach jubileuszowych 15. rocznicy powstania *Stowarzyszenia Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze*. Cieszę się, że w tym szczególnym dniu, poprzedzającym główne uroczystości obchodów Stulecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości spotykacie się Państwo, aby świętować powstanie Stowarzyszenia. Jestem przekonany, że jubileuszowe uroczystości są prawdziwym świętem polskości.

Z okazji 15-lecia istnienia *Stowarzyszenia Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze* przyjmijcie Państwo wyrazy wdzięczności za zaangażowanie w działalność na rzecz Polonii i Polaków mieszkających w Czarnogórze. Jubileusz, który dziś świętujecie jest wspaniałym przykładem integracji Rodaków na obczyźnie. Dziękuję za trud, entuzjazm oraz zaangażowanie w nauczanie języka polskiego i przedmiotów ojczystych. To niezwykle cenne, że pomimo odległości, jaka dzieli Was od Macierzy z wytrwałością przekazujecie wiedzę kolejnym młodym pokoleniom Polaków.

W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Dudy oraz własnym przesyłam gratulacje oraz życzenia pomyślności. Przyjmijcie Państwo wyrazy wdzięczności za pamięć o Polsce, za wysiłek łączenia wszystkich, którzy pamiętają o polskich korzeniach i w duchu polskości wychowują młode pokolenia naszych Rodaków.

Z wyrazami szacunku,

Piętnaście lat minęło...

Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze obchodziło 15 lat działalności. Uroczystość odbyła się w Ambasadzie RP w Podgoricy.

Część oficjalna uroczystości.

Setna Rocznica Odzyskania przez Polskę Niepodległości zbiegła się z piętnastoleciem działalności Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze. Z tej okazji 10 listopada br.w gościnnych progach Ambasady RP w Podgoricy zorganizowano wspaniałą podwójną uroczystość.W pięknym salonie ambasady zgromadziło się ponad 50 osób – członków naszego Stowarzyszenia wraz ze swoimi rodzinami. Miło było nas widzieć w tak licznym gronie.

Po wysłuchaniu hymnu polskiego i czarnogórskiego oficjalnego otwarcia uroczystości jubileuszowych dokonał **JE Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny RP w Podgoricy, Artur Dmochowski.** W swoim wystąpieniu serdecznie powitał Polonię tak licznie przybyłą na uroczystość jubileuszu organizacji. Życzył Polonii, aby i dalej, jak i dotychczas, prężnie działała, promowała Polskę, podtrzymywała swoją tożsamość narodową i wychowywała swoje dzieci i wnuki w duchu patriotyzmu i szacunku zarówno do kraju w którym mieszka, jak i do naszej Ojczyzny.

Następnie głos zabrał pan Konsul RP, Ryszard Michalski, opiekun Polonii, który m.in. powiedział: „(...)Nie można przecenić lat poświęconych dla utrzymania polskości, dla pracy z młodzieżą i utrzymaniem kultury i języka polskiego w niełatwych czasem okolicznościach. Macie Państwo jakby dwa życia: jedno z sercem i korzeniami, drugie obecne z rodzinami i nową ojczyzną.”

Przyjmijcie Państwo podziękowania i życzenia od Pana Prezydenta RP, Andrzeja Dudy, reprezentowanego przez Sekretarza stanu w Kancelarii Prezydenta RP, Pana Adama Kwiatkowskiego, Kierownictwa DWPPG MSZ, całej Ambasady RP w Podgoricy za okazane serce dla Polski i Czarnogóry i całe Wasze zaangażowanie.

Za wkład pracy na rzecz Stowarzyszenia, szczególnie zasłużonych członków uhonorowano medalami z okazji 100-ej rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości i 15-lecia Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze. Medale i dyplomy okolicznościowe z rąk pana Ambasadora RP i Pana Konsula RP otrzymali:

Vujisić J. Wanda, Knežević Božena, Medojević Teresa, Kadović Halina, Hupka Zygmunt , Maslovar Grażyna, Radonjić Lucyna, Burzanović Anita, Obradović Teresa, Vujisić Iwona, Šućur Irena, Peričić Marzena i Marta Borowiec – Jokić.

Jako dodatkowe wyróżnienie otrzymaliśmy i LAPTOP ufundowany przez Ambasadę RP w Podgoricy.

W imieniu wszystkich wyróżnionych serdecznie podziękowała pani Wanda J. Vujisić, prezes Stowarzyszenia, która w swoim wystąpieniu powiedziała: „(...) Medale i dyplomy, które dziś otrzymaliśmy motywują nas do dalszego działania, do podejmowania nowych wyzwań w dalszej pracy na rzecz krzewienia polskości na obczyźnie.”

Podkreśliła także ogromną rolę Ambasady RP, która włącza się w działalność polonijną Stowarzyszenia, wspierając nasze inicjatywy, finansując nasze różne przedsięwzięcia dot. pielęgnowania tożsamości narodowej, naszych

tradycji, a szczególnie pielęgnowania języka ojczystego. **Panu konsulowi RP, Ryszardowi Michalskiemu i pani Annie Kasprzak,** II Sekr. Ambasady RP, pani prezes wręczyła plakiety z podziękowaniem za wspaniałą współpracę ze Stowarzyszeniem.

Na zakończenie pani Wanda powiedziała: ...„piętnastoletnia działalność naszego Stowarzyszenia to poważny jubileusz, który nie tylko jest powodem do dumy, ale to także dobra okazja do podsumowania naszej dość bogatej działalności, na którą składają się nasze osiągnięcia, wspólnie spędzone chwile na obczyźnie, dokąd zaprowadził nas los i wspomnienia, które należy ocalić od zapomnienia, bo żyjąc z dala od Ojczyzny można łatwo się zagubić ... To także sukces nas wszystkich, bo przecież wszystkich nas łączy POLSKA!"

Część artystyczna uroczystości i przyjęcie.

W części artystycznej wystąpili nasi najmłodsi: **Ania Vujisić** z recytacjami: „Michałek" i „Ojczyzna", a **Sasza Obradović** z wierszem „ Flaga" przy akompaniamencie **Andrei Janković**. Na uroczystości usłyszeliśmy i **Lorenę Janković**, która wykonała piosenkę „Bylam różą".
Marzena Peričić uświetniła nasz jubileusz recytując wybrane wiersze ze swojego tomiku /Okno mojego serca/- „Ojczyzna" i „Matka".
Na przyjęciu zorganizowanym przez Ambasadę słychać było rozmowy POLSKO – POLSKIE.

Przeżywaliśmy wspólnie to jeszcze raz ale nie dziesięciolecie, a piętnastolecie! Jak ten czas szybko leci, a my wciąż jesteśmy razem, jak Wielka Polska Rodzina w Czarnogórze, która musi pamiętać skąd się wywodzi i gdzie są jej korzenie.

Fotografie znajdują się na okładkach czasopisma

Wanda J. Vujisić

Z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości w Senacie RP można obejrzeć wystawę ***„DLA NIEPODLEGŁEJ. Udział senatorów II RP w odzyskaniu wolności przez Polskę "****. Ekspozycja została przygotowana przez pracownika Kancelarii Senatu Jarosława Zawadzkiego.*

/inf. Dział prasowy senat-komunikat/

Szanowna Pani, Zofia Radecka!

W imieniu własnym i Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze /była republika Jugosławii/chcielibyśmy z okazji 74. rocznicy Powstania Warszawskiego podziękować Pani i wszystkim, którzy brali udział w powstaniu, za solidarność, bohaterstwo, niespotykaną siłę ducha w walce z okupantem oraz za dumę bycia Polakiem i mieszkańcem wspaniałego miasta – Warszawy.

Wysyłając tę kartkę do Pani, pragniemy w ten skromny i symboliczny sposób pokazać jak bardzo jesteśmy Pani i wszystkim Powstańcom wdzięczni, że dziś w XXI wieku możemy żyć w wolnej Ojczyźnie, o którą Wy z takim oddaniem i narażeniem życia walczyliście. Te sierpniowe dni znamy tylko z lekcji historii i z opowieści naszych dziadków. Życzymy Pani dużo zdrowia, wiele radości, spokoju, uśmiechu oraz błogosławieństwa Bożego w każdym nadchodzącym dniu.

Pamiętamy o Was i dziękujemy za wolność!

Wanda J. Vujisić,
Prezes Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze
84 000 Bijelo Polje,Lješnica 117
Crna Gora /Montenegro/

„Ktoś tutaj był i był,
A potem nagle zniknął
i uporczywie go nie ma.”
/Wisława Szymborska/

TERESA TOMAŠEVIĆ
(1943 – 2018)

Z żalem i głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość, że 4 sierpnia 2018 r. w wieku 75 lat, po ciężkiej chorobie, odeszła Jedna z nas, Teresa Tomašević /z d. Babicka/. Osoba, która była jedną z najstarszych członkiń Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze. Była dla nas wzorem jak należy żyć na obczyźnie, jak kultywować polskie tradycje, polską kulturę i język polski.

Teresa była wzorem dobroci i uczciwości. Swoim postępowaniem dawała świadectwo przywiązania do swojej Ojczyzny – Polski. Nasze Stowarzyszenie wraz z odejściem Teresy, straciło członka, który swoją dobrocią, spokojem i uśmiechem pozostawił głęboki ślad w naszych sercach. Będzie nam Jej bardzo brakowało na naszych tradycyjnych spotkaniach w Ambasadzie RP, na wycieczkach ...

Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze

III Zjazd Kongresu Oświaty Polonijnej w Krakowie

Do Krakowa przyjechali przedstawiciele oświatowych środowisk polonijnych i polskich działających za granicą, by wziąć udział w III Zjeździe Kongresu Oświaty Polonijnej, który trwał od 29 czerwca do 2 lipca br,. Zjazd otworzyła zastępca prezydenta Krakowa ds. edukacji i sportu Katarzyna Król. Uczestnicy spróbowali podsumować pracę dotychczasowych władz organizacji, a także ocenić stan nauczania polskiej młodzieży na obczyźnie.

W trzecim zjeździe KOP-u uczestniczyli przedstawiciele polskich i polonijnych organizacji oświatowych działających w Australii, Belgii, Białorusi, Brazylii, Czarnogórze, Czechach, Francji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii Północnej, Kanadzie, Kazachstanie, Niemczech, Norwegii, Włoszech, Rosji, Stanach Zjednoczonych, Szwecji, Wielkiej Brytanii oraz na Litwie i Ukrainie.

W inauguracji zjazdu uczestniczyli: Marszałek Województwa Małopolskiego Jacek Krupa, Zastępca Prezydenta Krakowa ds. edukacji i sportu Katarzyna Król, Senator RP Jerzy Fedorowicz, Dyrektor Biura Polonijnego Kancelarii Senatu RP Grzegorz Seroczyński oraz Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej MEN Sebastian Kęcik.

Wieczorem uczestników zjazdu gościł na uroczystym bankiecie Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, który objął patronat nad tegorocznym zjazdem.

Spotkania organizowane przez Kongres Oświaty Polonijnej są zawsze okazją do integracji środowiska zaangażowanego w pracę na rzecz polskiej oświaty poza granicami kraju.Jednym z punktów programu były warsztaty dla nauczycieli polonijnych poświęcone innowacyjnemu kształceniu, przewidziano także czas na indywidualne konsultacje metodyczno-przedmiotowe.

Kongres Oświaty Polonijnej uhonorował statuetkami sześć osób zasłużonych dla oświaty polonijnej i polskiej za granicą. Osoby wyróżnione statuetkami Kongresu Oświaty Polonijnej,to: prof. Andrzej Białas – Prezes Polskiej Akademii Umiejętności, Dariusz Bonisławski – Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" , Barbara Dudzik – Skarbnik Stowarzyszenia Oświaty i Kultury Polskiej, Beata Pietrzyk, Naczelnik Departamentu Współpracy Międzynarodowej MEN, Jacek Krupa – Marszałek Województwa Małopolskiego i Jerzy Fedorowicz – Senator RP.

Kongres Oświaty Polonijnej to samorządna organizacja przedstawicieli oświatowych środowisk polonijnych i polskich poza granicami kraju. KOP powstał w 2011 r. Czuwa on nad tym, by oświata polonijna i polska poza granicami kraju mogła się dobrze rozwijać, integruje ruch oświatowy Polonii i Polaków poza krajem (rozmaite organizacje oświatowe i szkoły polonijne), dba o zachowanie przez młode pokolenia

Polaków, w tym migrantów, języka polskiego i narodowego dziedzictwa kulturowego i historycznego, dba także o zapewnienie oświacie polonijnej i polskiej za granicą należnych jej praw, statusu i środków, rekomenduje konkretne działania mające promować język i kulturę ojczystą.

Delegaci III Zjazdu KOP w tajnym głosowaniu wybrali władze Kongresu. Prezydentem na kolejną kandencję została wybrana Pani dr **Jolanta Tatara** (USA).

W poczet członków ww. organizacji zostało przyjęte i Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze, ponieważ prowadzi kursy języka polskiego (młodzież ze szkoły podstawowej i średniej, a także i studenci) i dba o promocję języka polskiego, kultury polskiej i polskich tradycji na obczyźnie. Kursy prowadzą: mgr Wanda J. Vujisić, Teresa Medojević i mgr Marta Borowiec-Jokić.

Więcej informacji na stronie: **www.kop-pl.com.**

WSPOMAGANIE szkół i placówek oświatowych

PEDAGOGICZNA BIBLIOTEKA WOJEWÓDZKA IM. HUGONA KOŁŁĄTAJA W KRAKOWIE

W dniach 29.06.-02.07.2018 w Krakowie odbywał się III Zjazd Kongresu Oświaty Polonijnej. Biblioteka miała zaszczyt być współorganizatorem wydarzenia.

2 lipca nauczyciele bibliotekarze PBW w Krakowie **Anna Walska-Golowska i Karol Baranowski** zabrali głos w panelu **„Propozycje dla polonii”**. Wystąpili z referatem Biblioteka pedagogiczna partnerem nowoczesnego nauczyciela.

Opowiedzieli o działalności Biblioteki, w której ważne miejsce zajmują propozycje dla szkół i placówek oświatowych, w tym aktualne rozwiązania dydaktyczne dla kadry nauczycielskiej. Przedstawili nauczycielom polskim z zagranicy propozycje współpracy z Biblioteką.

Po prezentacji słuchacze mieli możliwość rozmowy i wymiany spostrzeżeń z reprezentantami i Dyrektorem PBW Anną Piotrowską, a także okazję do zapoznania się ze sposobami wykorzystania nowoczesnych akcesoriów i pomocy dydaktycznych: tabletów, robota edukacyjnego, książek 3 D, teatrzyku kamishibai.

Więcej informacji na stronie: **www.kop-pl.com.**

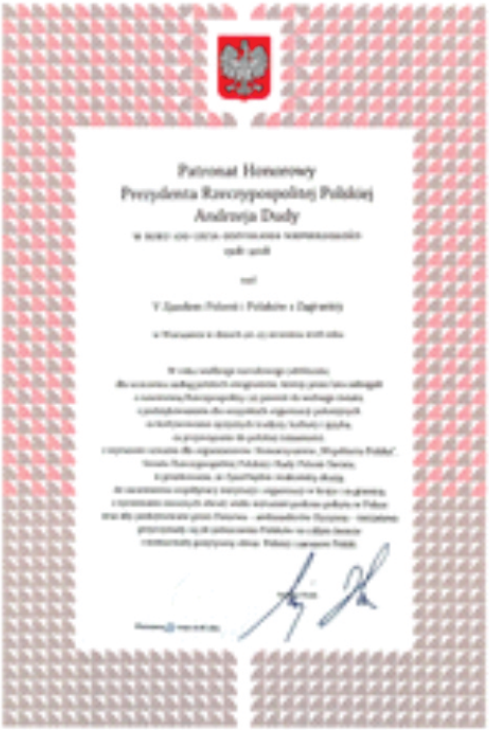
Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy

W roku obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę Rada Polonii Świata zwołała pod Patronatem Honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Andrzeja Dudy** V Światowy Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy, który odbył się w Warszawie, w dniach 20 - 23 września 2018 roku pod hasłem **„Łączy nas Niepodległa”**. Przewodnictwo Komitetu Honorowego Zjazdu objął Pan **Stanisław Karczewski**, Marszałek Senatu – instytucji tradycyjnie od czasów II Rzeczypospolitej sprawującej opiekę nad Polonią.

Współorganizatorem Zjazdu, tak jak w poprzednich czterech wielkich spotkaniach Polonii i Polaków z Zagranicy poczynając od 1992 roku było Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, któremu ten zaszczytny obowiązek powierzyła Rada Polonii Świata.

Zjazd został przygotowany przez Komitet Organizacyjny w skład którego weszli przedstawiciele największych organizacji zrzeszających Polonię i Polaków za granicą, skupionych w Radzie Polonii Świata, przedstawiciele Senatu RP i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Ponad 600 przedstawicieli Polonii z całego świata wzięło udział w obradach dotyczących tematyki polonijnej. W forach tematycznych dyskutowano o wyzwaniach i problemach poza granicami kraju, dotyczących nauki, kultury, organizacji polonijnych, sportu i turystyki, polonijnym duszpasterstwie oraz mediach. **Czarnogórę reprezentowała Prezes Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze mgr Wanda J. Vujisić**.

V Światowy Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy rozpoczął się mszą świętą w intencji Ojczyzny w bazylice archikatedralnej św. Jana Chrzciciela w Warszawie koncelebrowaną przez abp. metropolitę warszawskiego kardynała **Kazimierza Nycza**. „Są takie miejsca, w których wszyscy Polacy, mieszkający w Polsce i zagranicą, (...) mają prawo czuć się jak u siebie. Niewątpliwie wśród wielu takich miejsc w Polsce jest warszawska archikatedra” – zaznaczył podczas liturgii hierarcha. Kardynał przypomniał również o tym, że Ignacy Paderewski, który jest pochowany w tej archikatedrze, to postać, symbolizująca wielki wkład Polaków na obczyźnie w odzyskanie niepodległości.

Po mszy świętej wybrane delegacje Polaków z całego świata złożyły wieńce przed Grobem Nieznanego Żołnierza na placu marszałka Józefa Piłsudskiego.

Inauguracja Zjazdu odbyła się w Sali Plenarnej Sejmu RP. Marszałek Sejmu **Marek Kuchciński**, witając delegatów i gości, powiedział o tym, że Polacy są narodem, którego jedna trzecia obywateli mieszka poza granicami Polski. – Dziś polityka naszego państwa zmierza w kierunku ułatwiania powrotu rodaków z emigracji, także tych, którzy byli w czasach okupacji przymusowo wysiedlani. Polska jest naszym wspólnym dobrem i możemy powiedzieć śmiało, że w każdym pokoleniu Polacy za granicą, na emigracji, walczyli wytrwale także o zachowanie duchowego dziedzictwa naszego narodu – zaznaczył **Marek Kuchciński**. Marszałek podkreślił zasługi Polaków mieszkających poza granicami kraju w czasie transformacji ustrojowej i po 1989 r. oraz podziękował szczególnie tym organizacjom, które niosły pomoc Polsce w czasach walki o wolność w II poł. XX w. Podczas uroczystego otwarcia Zjazdu głos zabrał również marszałek Senatu **Stanisław Karczewski**. – Polonia i Polacy za granicą współdefiniują polskie doświadczenie dziejowe, współtworzą polską tożsamość. Bez Was my tu, w kraju nie bylibyśmy sobą – powiedział marszałek Karczewski. – Dobrze jest być Polakiem, w kraju i za granicą. Możemy to sobie z satysfakcją powiedzieć w roku stulecia odzyskanej przez Polskę niepodległości. To nasze wielkie wspólne osiągnięcie. Witam Was w domu – dodał. Marszałek Senatu mówił również o roli, jaką emigracja pełniła w historii Polski.

Marek Suski, sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, odczytał list skierowany do delegatów Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy od premiera **Mateusza Morawieckiego**.

Tego samego dnia delegaci V Światowego Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy spotkali się w Pałacu Prezydenckim z prezydentem RP **Andrzejem Dudą** i jego małżonką **Agatą Kornhauser-Dudą**.

Prezydent podziękował przedstawicielom Polonii świata za to, że cały czas trwają przy polskości i przy Polsce, że nigdy o niej nie zapominają.”Dziękuję za to, że tworzycie wspólnotę, także za to, że nas reprezentujecie i wystawiacie swoją codzienną działalnością, swoim życiem także świadectwo Polsce”.

” Wierzę w to, że także dzięki Waszemu wsparciu zbudujemy Polskę taką, która jest Polską waszych i naszych marzeń. Silną, sprawnie działającą, bezpieczną, liczącą się w świecie, której głos jest wszędzie słyszalny. Polskę, z której będziecie mogli być dumni „- powiedział **prezydent Andrzej Duda.**

Wieczorem w Teatrze Wielkim w Operze Narodowej w Warszawie odbył się koncert "Nasza Niepodległa 1918-2018" z udziałem znanych piosenkarzy i gwiazd polskiej sceny muzycznej, m.in. **Maryli Rodowicz, Krzysztofa Cugowskiego, Kayi,** którzy zaśpiewali najważniejsze piosenki ostatnich 100 lat. Podczas gali została wręczona nagroda im **prof. Andrzeja Stelmachowskiego** premierowi **Mateuszowi Morawieckiemu**. Nagrodę tę przyznano po raz pierwszy przez Stowarzyszenie "Wspólnota Polska" za zasługi na rzecz Polonii.

W ramach Zjazdu odbyło się również I Światowe Forum Mediów Polonijnych, w którym wzięło udział 80 dziennikarzy polonijnych z całego świata. Celem Forum była wymiana doświadczeń oraz opracowanie własnych reportaży dziennikarskich przy użyciu telefonów komórkowych. Uczestnicy Forum odbyli wizyty studyjne w Polskim Radiu, TV Polonia oraz Centrum Prasowym PAP.

Na zakończenie V Światowego Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy odbyła się uroczystość nadania Domowi Polonii w Warszawie imienia prof. Andrzeja Stelmachowskiego – pomysłodawcy i założyciela „Wspólnoty Polskiej". Ceremonii odsłonięcia tablicy pamiątkowej na frontonie budynku dokonali marszałek **Stanisław Karczewski**, prezes „Wspólnoty Polskiej" **Dariusz Piotr Bonisławski** wraz z wnukiem prof. Andrzeja Stelmachowskiego.

W niedzielę, 23 września w warszawskiej Świątyni Opatrzności Bożej została odprawiona msza święta pod przewodnictwem kard. Kazimierza Nycza w intencji Polonii i Polaków za Granicą i 40. rocznicę rozpoczęcia pontyfikatu św. Jana Pawła II. Nabożeństwo koncelebrował ks. bp **Wiesław Lechowicz** delegat KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej oraz kapłani posługujący Polonii i Polakom na całym świecie. Modlono się w intencji Polonii na całym świecie, a także o kanonizację bł. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego, patrona harcerstwa, zamęczonego w obozie koncentracyjnym Dachau.

Krótka chronologia Zjazdów Polonii

1. **I ŚWIATOWY ZJAZD POLAKÓW Z ZAGRANICY, 14-18 lipca 1929 r. w Warszawie.**
2. **II ŚWIATOWY ZJAZD POLAKÓW Z ZAGRANICY, 5-12 sierpnia 1934 r.w Warszawie i Gdyni.**
3. **III ŚWIATOWY ZJAZD POLAKÓW Z ZAGRANICY. 1939 r. w Warszawie, odwołany.**
4. **I ZJAZD POLONII WOLNEGO ŚWIATA, 25-28 maja 1978 r. w Toronto**
5. **II ŚWIATOWY ZJAZD POLONII WOLNEGO ŚWIATA, 8-12 maja 1984 r. w Londynie.**
6. **Konferencja Kraj – Emigracja, 26-30 października 1990 r. w Rzymie.**
7. **I ZJAZD POLONII I POLAKÓW Z ZAGRANICY, 19-23 sierpnia 1992 r. w Krakowie.**
8. **II ZJAZD POLONII I POLAKÓW Z ZAGRANICY, 28 kwietnia - 3 maja 2001 r. Warszawa-Pułtusk-Kraków-Częstochowa.**
9. **III ZJAZD POLONII I POLAKÓW Z ZAGRANICY, 22-26 września 2007 r. w Warszawie.**
10. **IV ZJAZD POLONII I POLAKÓW Z ZAGRANICY, 24-26 sierpnia 2012 r. Warszawa-Pułtusk.**

Słów kilka o pracach w Forach

- **ŚWIATOWE FORUM ORGANIZACJI POLONIJNYCH**

Otwierając Światowe Forum Organizacji Polonijnych, marszałek **Stanisław Karczewski** zapewnił, że Senat, który tradycyjnie wspiera Polonię, nadal będzie to robił. Zgodnie z oczekiwaniami Polaków mieszkających poza krajem priorytetami dla Izby są nauka języka polskiego, wakacyjne przyjazdy dzieci i młodzieży polonijnej do Polski, wzmocnienie Polonii w Ameryce Południowej. Poinformował, że rozważana jest możliwość, aby Polonia miała swojego przedstawiciela w polskim parlamencie.

- **ŚWIATOWE FORUM DUSZPASTERSTWA POLONIJNEGO**

Celem Światowego Forum Duszpasterstw Polonijnych jest przedstawienie roli Kościoła oraz księży w środowiskach polonijnych w odzyskaniu przez Polskę niepodległości oraz w umacnianiu ducha patriotycznego. Duszpasterze Polonii dyskutują o roli tego duszpasterstwa w kształtowaniu tożsamości narodowej oraz o pracy na rzecz zdynamizowania pracy służącej pogłębianiu patriotyzmu Polonii i Polaków z Zagranicy.

- **ŚWIATOWE FORUM KULTURY POLONIJNEJ**

Światowe Forum Kultury Polonijnej otworzyła wicemarszałek **Maria Koc**. Jak zaznaczyła, podczas forum podjęta zostanie próba odpowiedzi na pytania, czym jest kultura na emigracji, jaką pełni funkcję, kim są jej twórcy, animatorzy i jej odbiorcy. Podkreśliła, że kultura na emigracji to „budowanie polskiej tożsamości w milionach polskich rodzin za granicą dzięki znajomości treści, kodów, symboli i wartości, które tę kulturę tworzą. To także codzienna praca tysięcy organizacji i instytucji polonijnych na całym świecie, które kulturę polską upowszechniają i uczą jej młodych ludzi".

- **ŚWIATOWE FORUM NAUKI POLSKIEJ POZA GRANICAMI KRAJU**

O wkładzie nauki polskiej w naukę światową dyskutowali uczestnicy Światowego Forum Nauki Polskiej poza Granicami. Forum zajęło się analizą dorobku polskich naukowców poza granicami, dyskutowało o potrzebach i problemach młodych naukowców pracujących poza granicami, o szansach na ich współpracę z naukowcami i ośrodkami w kraju.

- **ŚWIATOWE FORUM EDUKACJI POLONIJNEJ**

Sekcja Światowego Forum Edukacji Polonijnej jest kontynuacją corocznych Światowych Zjazdów Nauczycieli Polonijnych. Oświata polonijna jest jednym z najważniejszych filarów podtrzymywania i wzmacniania polskości poza krajem. Placówki edukacyjne służą nie tylko nauce języka, lecz także rozwijaniu kultury i tradycji oraz podtrzymywaniu stosunków społecznych z innymi osobami mówiącymi w tym samym języku. Częstokroć to właśnie szkoła staje się ośrodkiem życia Polonii i Polaków na danym terenie.

W pracach tego Forum udział wzięła przedstawicielka V Światowego Zjazdu Polonii z Zagranicy, prezes Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze i lektor języka polskiego / prowadzi zajęcia z j. polskiego dla dzieci i młodzieży w Podgoricy i Bijelom Polju/, mgr Wanda J. Vujisić.

- **ŚWIATOWE FORUM SPORTU I TURYSTYKI POLONIJNEJ**

Różne jest podejście do sportu i zainteresowanie Polonii w zależności od kraju osiedlenia i warunków klimatycznych. Podczas Forum próbujemy odpowiedzieć na pytanie: czy sport polonijny jest rekreacją, czy sportem wyczynowym? Problemem jest zmniejszający się udział młodzieży w polonijnej integracji sportowej. Atrakcje XXI wieku wypierają zainteresowanie sportem. Omawimy zagadnienia związane z turystyką polonijną.

- **ŚWIATOWE FORUM MEDIÓW POLONIJNYCH**

Media polonijne są niezbędnym elementem systemu instytucji działających na rzecz utrwalania polskiej tożsamości poza granicami kraju, integrację polonijnych środowisk, podnoszenie statusu społecznego Polonii oraz promowanie Polski. Aby dotrzeć do jak największej liczby odbiorców, media polonijne w coraz większej liczbie krajów wydawane są równocześnie w języku kraju osiedlania i w języku polskim. Środki masowego przekazu są patronem medialnym wszystkich poważnych imprez organizowanych przez Polaków oraz często animatorem wielu prestiżowych spotkań Polonii.

/inf.i foto ze str.internetowej Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”/

„U/rodziny" – spektakl Teatru Lalki i Aktora z Wałbrzycha w Czarnogórze

„U/RODZINY" to historia wesołej rodzinki, opowiadająca swą historię gestem, ruchem, grymasem, mrugnięciem oczka i śmiesznych, absurdalnych rytuałów, utrzymana w konwencji klaunady, pantomimy, teatru ruchu i komiksu. To muzyczna opowieść o dziecięcych emocjach, o budowaniu relacji między rodzeństwem oraz o wzajemnych oczekiwaniach.

„U/RODZINY" to międzypokoleniowa humoreska o rodzinnej więzi, która zostaje wystawiona na próbę. To także pastisz obowiązujących metod wychowawczych i wszechobecnych telewizyjnych ikon takich, jak m.in. Perfekcyjna Pani Domu czy Superniania, zakropiony dawką humoru i refleksji. Widowisko jest interaktywną zabawą z publicznością, która ma szansę przetestować najnowocześniejsze metody Superbohatera, zaprzyjaźnić się z najmłodszą bohaterką spektaklu, by w końcu stać się gościem na urodzinowym przyjęciu.

Takie są właśnie U/RODZINY – spektakl Eweliny Ciszewskiej. Reżyserka zabiera nas do celowo przerysowanego świata, aby razem z widzem przyjrzeć się nam samym i wziąć „pod lupę" pewne dziwaczne zachowania.

Scenariusz, reżyseria i oprawa plastyczna: **Ewelina Ciszewska**
Muzyka: **Konrad Rogiński**
Wykonanie muzyki: **YanTa**
Efekty dźwiękowe: **Seweryn Mrożkiewicz**

Obsada: **Anna Jezierska/ Katarzyna Kłaczek, Bożena Oleszkiewicz, Urszula Raczkowska, Jakub Grzybek, Kamil Kuźma, Seweryn Mrożkiewicz, Paweł Pawlik.**

Podczas całego pobytu w Czarnogórze spektakl był prezentowany aż trzykrotnie. /Mojkovac, Cetinje, Podgorica/.

Zbigniew Prażmowski, dyr. naczelny i artystyczny Teatru Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

Absolwent Wydziału Lalkarskiego Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie Filia we Wrocławiu. W Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu od 1.09.2006 r.

We wrześniu 2016 roku Zbigniew Prażmowski został odznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej BRĄZOWYM KRZYŻEM ZASŁUGI.

Ziemia wałbrzyska i Dolny Śląsk to ukochane miejsca Zbigniewa Prażmowskiego.

Teatr Lalki i Aktora w Wałbrzychu jest najstarszym teatrem na Dolnym Śląsku i jednym z najstarszych teatrów lalkowych w Polsce. Początki jego istnienia sięgają roku 1945, kiedy to dzięki pasji małżonków **Melanii** i **Tadeusza Karwatów** narodził się Teatr Lalek. W ciągu 68 lat działalności Teatr wielokrotnie zmieniał nazwę, by finalnie od 1999 r. stać się Teatrem Lalki i Aktora.

Siedziba Teatru mieści się w sali letniego kina Klepiszewskiego, zaadaptowanej wraz z budynkiem administracyjnym w 1950 roku. W latach 2004 – 2011 nastąpiła gruntowna modernizacja infrastruktury, zarówno siedziby, jak i wyposażenia, co bardzo korzystnie wpłynęło na wizerunek i jakość oferty Teatru. W 2011 roku Teatr uruchomił Małą Scenę z widownią na poduszkach dla najmłodszych widzów i przystosowaniem jej do prowadzenia różnych form edukacji teatralnej.

Teatr nieprzerwalnie prezentuje swoje spektakle nie tylko w kraju, ale również poza jego granicami, docierając tym samym do coraz szerszej publiczności i zdobywając liczne nagrody. Gości w wielu teatrach i centrach kultury, bierze udział w festiwalach, przeglądach teatralnych oraz imprezach plenerowych.

Teatr został uhonorowany Dolnośląską Nagrodą Kulturalną „Silesia" za szczególny wkład w rozwój dolnośląskiej kultury w 2012 roku. Nagroda przyznawana jest przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego od 2008 r. jako wyraz szczególnego uznania dla osób i instytucji, których działania i inicjatywy w nadzwyczajny sposób wzbogacają regionalną spuściznę kulturalną, która doceniana jest zarówno w kraju, jak i za granicą.

Opracowała: Wanda J. Vujisić

/Foto: z arch. autorki/

Promocja poezji patriotycznej ks. Wojciecha Zasady /ps.Don Adalberto/

W siedzibie Ambasady RP w Podgoricy 11 października 2018 r. odbyła się promocja tomiku wierszy ks. Wojciecha Zasady /ps.Don Adalberto/„ Autoportret z Ojczyzną". Promocja została połączona z obchodami setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości..

Poezja, pochodzącego z Hrubieszowa ks. Wojciecha, została przetłumaczona na język czarnogórski /tłumaczenie: **mgr Wanda Vujisić** i **dr Blagoje Vujisić** - główni twórcy powstania tego tomiku/. Dwujęzyczny tomik poezji patriotycznej powstał w ramach współpracy partnerskiej pomiędzy miastem Hrubieszowem, a miastem Bijelo Polje w Czarnogórze, Ambasadą Polską w Podgoricy oraz Stowarzyszeniem Polaków w Czarnogórze.

Zbiorek wierszy to poemat o wierze, patriotyźmie i ludzkości, prawdziwego wierzącego, patrioty i humanisty ks. Wojciecha Zasady. Poeta ma szeroki zakres tematów, o których pisze, a to są: Ojczyzna, znane miejsca, ludzie i pojęcia związane z Ojczyzną (liryczny język polski, w którym wyrażane są piękne myśli, Bałtyk, Kraków, Chopin, Bolesław Prus, Dzień Niepodległości, Dzień flagi, polonez, matka...). Wydarzenie koncentrowało się wokół recytacji wybranych wierszy w obu językach (po polsku odczytał je autor, natomiast po czarnogórsku Blagoje Vujisić) oraz zaznajomieniu miejscowego środowiska literackiego z życiem i twórczością Dona Adalberto. Wiersze były recytowane przy akompaniamencie **Andrei Janković**.

Program prowadziła **Iwona Vujisić**.

Gośćmi wieczoru byli przedstawiciele miejscowych środowisk literackich, mediów, Polonii, Kościoła katolickiego oraz władz Bijelo Polja.

OJCZYZNA DALEKA

jesteś
tak daleka
od spojrzenia
lecz mojemu sercu
zawsze bliska
przenikasz moje myśli
jawisz się w marzeniach
a dla snów moich
które do ciebie płyną
przez morza tęsknoty
jesteś
jak kojąca przystań

Sycylia, lato 1985

TESTAMENT EMIGRANTA

a jeśli nie powrócę
na ojczystą ziemię
to pozostanie ona
na zawsze we mnie
tęsknym pragnieniem
i nawet w obliczu śmierci
resztkami sił wyznam
że największą miłością
po Panu Bogu
była dla mnie
O j c z y z n a

Rzym, listopad 1985

Wanda J. Vujisić
Foto: I. Vujisić/Ambasada RP/

Zahvalnost salezijanskom centru u Podgorici na dugogodišnjoj saradnji

Centar za obrazovanje i odgoj Don Boško radi pri crkvi Presvetog Srca Isusovog u Podgorici i godinama ustupa svoje sale za potrebe kursa poljskog jezika za Crnogorce. Dobro opremljenu prostoriju koristiće učesnici narednih edicija kursa, koji se tradicionalno susreću na časovima poljskog jezika svakog petka.Sve vrijeme saradnje sa Centrom Ambasada Poljske uživa podršku njegovih zaposlenih. Direktor Centra **don Viktor Ganc** je takođe sveštenik crkve Presvetog Srca Isusovogu čijim misama prisustvuje poljska zajednica.

Otpravnica poslova a.i. **Ana Kaspšak** uputila je Don Viktoru Gancu iskrenu zahvalnost za dugogodišnju dobru saradnju, iskazujući uvjerenje da će se razvijati uz dalje uspjehe i na obostrano zadovoljstvo. Tokom sastanka iskazana je potreba za pozivom u Crnu Goru katoličkog sveštenika čije bi prisustvo, naročito tokom ljetnje sezone, imalo velik i značaj za Poljake koji borave u Crnoj Gori.

/źródło: str.int. Ambasady RP w Podgoricy/

Rimski Mozaici w Risan

W dniu 26 maja br. w siedzibie muzeum Rimski Mozaici w Risan zostało zorganizowane spotkanie dot. 10-lecia jego istnienia połączone z prezentacją mozaik. W imieniu Ambasady głos zabrała **Ivona Vujisić**, ekspert placówki, która przybliżyła gościom historię współpracy polskich i czarnogórskich instytucji w zakresie prac wykopaliskowych. Szczególnie podkreśliła wsparcie, jakiego zawsze udzielała im polska Ambasada, deklarując przy tym jego kontynuację. Mozaiki, dzięki Polakom, odzyskały dawny blask i dostępne są dla turystów w muzeum.

Iwona Vujisić
/foto z arch. autorki/

Zakończenie I edycji kursu języka polskiego dla Czarnogórców w Podgoricy /Poziom A1/

W dniu 8 czerwca br. w Ambasadzie RP w Podgoricy odbyło się spotkanie kursantów dot. zakończenia kursu języka polskiego dla Czarnogórców /semestr letni/, którego organizatorem była Ambasada RP i Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze.

Zajęcia odbywały się w szkole językowej – Centar za obrazovanje i odgoj Don Bosko w kościele katolickim pod wz. Najświętszego Serca Jezusowego na Koniku. W kursie uczestniczyło 9 osób.

Kurs prowadziły panie: **mgr Wanda J. Vujisić i mgr Marta Borowiec-Jokić**. Uczestnicy otrzymali podręczniki do nauki j. polskiego oraz komplety materiałów przygotowane przez lektorki.

Program zajęć na kursie został w 100% zrealizowany. Kurs został zakończony przeprowadzeniem: testu sprawdzającego dot. znajomości przerobionego materiału i ankiety ewaluacyjnej.

Najlepsze rezultaty na teście osiągnęli /rezultaty w %/:

1. **Nikolić Nebojša - 88,26 %**
2. **Radoman Ivan - 86,43 %**
3. **Jokić Jovica - 83,90%**

Dyplomy i nagrody najlepszym kursantom wręczyła pani **Anna Kasprzak**, Chargé d'affaires a.i. RP, która w swoim wystąpieniu pogratulowała kursantom na zdobytej wiedzy. Na zakończenie kursu Nebojša Nikolić podziękował Ambasadzie RP i lektorkom za ich trud włożony w przygotowanie i przeprowadzenie kursu.
Mama Nebojši przygotowała dla wszystkich polski smakołyk – faworki – były wspaniałe i pyszne. Bardzo jej za to dziękujemy.

/tekst i foto W. J. V./

Szanowni Państwo,

Nie często zdarza mi się przemawiać, a ponieważ dostałem tę możliwość i to w tak wyjątkowym miejscu, jestem tym bardziej wzruszony. Chciałbym najpierw podać powód mojego uczestnictwa w kursie języka polskiego.
W 1996 roku po raz pierwszy dotarłem do Polski ze statkiem, na którym pracowałem. Oczarował mnie Gdańsk i przyjazne nastawienie spotkanych tam ludzi. Od tamtej pory ciągle odwiedzam ten duży i urokliwy kraj ze smaczną kuchnią. W Polsce mam prawdziwych przyjaciół i za każdym razem doświadczam tam wielu miłych chwil w ich serdecznym towarzystwie. Mam również nadzieję, że moi koledzy z kursu będą mieli podobne doświadczenia, jak ja. Kurs przebiegał w życzliwej i kreatywnej atmosferze, dowiedziałem się tu więcej o polskiej kulturze, wzbogaciłem swoją znajomość języka. Mam zamiar nadal go udoskonalać.
*Chciałbym serdecznie podziękować w imieniu swoim i uczestników kursu języka polskiego Ambasadzie Polskiej w Podgoricy, a zwłaszcza pani **Annie Kasprzak**, Chargé d'affaires a.i. RP, opiekunce naszego kursu, za profesjonalną organizację kursu języka polskiego, jak i za piękne imprezy okolicznościowe i plenerowe. Mam nadzieję, że nasze kontakty towarzyskie będą kontynuowane poprzez różne działania, a Ambasada będzie nas w tym wspierać.*
*W imieniu grupy dziękuję też naszym lektorkom – **pani Wandzie** i **pani Marcie**, które już czwarty rok prowadzą wspaniałe zajęcia języka polskiego. Dziękujemy im za wytrwałość, za trud jaki wkładają, aby przybliżyć uczestnikom polskie tradycje, obyczaje, polską historię i ucząc ich jednocześnie poprawnego posługiawania się językiem polskim.*

Serdecznie wszystkim dziękujemy!

Nebojša Nikolić

Inauguracja nowego kursu języka polskiego – Poziom A-1

(Podgorica, semestr zimowy od 12.10 – 14.12. 2018 r.)

W Ambasadzie RP w Podgoricy 12 października br. miała miejsce inauguracja nowego kursu języka polskiego – Poziom A-1. Program kursu będzie obejmował zagadnienia zawarte na poziomie A-1 wg. standardów europejskich.

Kursantów w Ambasadzie powitała **Anna Kasprzak**, II sekretarz Ambasady RP, życząc im: „ (...) wytrwałości i sukcesów w nauce języka polskiego, podkreśliła, że jest to język kraju dumnego, dynamicznie się rozwijającego, z bogatą historią i otwartymi ludźmi. Dodała przy tym, że znajomość języka kraju, który się odwiedza, czy to prywatnie, czy zawodowo, ułatwia kontakty oraz znosi bariery.”
Kurs zorganizowała Ambasada RP wraz ze Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze.
Kurs będzie się odbywał w szkole językowej – Centar za obrazovanje i odgoj Don Bosko w kościele katolickim pw. Najświętszego Serca Jezusowego na Koniku w semestrze zimowym od 12.10 – 14.12. 2018 r. w liczbie 3 godzin lekcyjnych, raz w tygodniu, w każdy piątek od 17:00 do 19:00. Na kurs zgłosiło się 12 osób, których zainteresowanie Polską i językiem polskim wynika ze względów zawodowych, prywatnych, a także hobbystycznych.
Zajęcia będą prowadzone przez lektorki, które już od kilku lat nauczają Czarnogórców języka polskiego – **mgr Wandę J.Vujisić** i **mgr Martę Borowiec-Jokić**.
Na zakończenie spotkania uczestnicy otrzymali bezpłatnie na korzystanie komplet książek - podręcznik i ćwiczenia gramatyczne do nauki języka polskieg oraz publikacje promujące Polskę.

Opracowała: Wanda J. Vujisić
/Foto: z arch. autorki/

Zakończenie I edycji kursu języka polskiego dla Czarnogórców w Bijelom Polju /Poziom A1/

W dniu 9 czerwca br. w Ambasadzie RP w Podgoricy odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów i nagród uczestnikom kursu języka polskiego/semestr letni/, przez pana **Ryszarda Michalskiego**, konsula RP w Czarnogórze. Organizatorem kursu była Ambasada RP i Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze. Kurs odbywał się w Domu kultury „Vojislav Bulatović-Strunjo“ w Bijelom Polju.

Program zajęć zaplanowany w semestrze letnim br. został w 100% zrealizowany. Kurs został zakończony przeprowadzeniem testu sprawdzającego dot. znajomości przerobionego materiału. Kurs prowadziły panie: **mgr Wanda J. Vujisić i Teresa Medojević**.

Do egzaminu końcowego przystąpiło 14 uczniów. Zestaw różnorodnych zadań testowych miał na celu sprawdzenie kompetencji leksykalnych i gramatycznych uczniów (zgodnie z zakresem zrealizowanych tematów).Wyniki testów były zróżnicowane i wahały się od 49 - 64 pkt. (maksymalna ilość pkt.75 pkt.). Analiza wyników testów pokazuje, że uczniowie w dobrym stopniu opanowali umiejętności i wiedzę uzyskaną na kursie. Najlepszymi uczniami na kursie byli:

1.	**Matija Pavićević**	**– I miejsce**	**(68 pkt.-90,66%)**
2.	**Aleksandra Popović**	**- II miejsce**	**(64 pkt.-85,33%)**
3.	**Miloš Bulatović**	**- III miejsce**	**(63 pkt.-84,00%)**

W imieniu uczestników kursu, słowa podziękowania pod adresem Ambasady RP i pana konsula Ryszarda Michalskiego, który był i opiekunem ww. kursu, skierowała **Milica Vujisić**, która podziękowała za wsparcie, ogromne zaangażowanie i pomoc przy organizacji kursu języka polskiego.

Wyrazy uznania i podziękowania skierowano także pod adresem nauczycielek – **pani Wandy** i **pani Teresy**, które już ósmy rok prowadzą wspaniałe zajęcia języka polskiego. Podziękowano im za wytrwałość, za trud jaki wkładają, aby przybliżyć uczestnikom polskie tradycje, obyczaje, polską historię i ucząc ich jednocześnie poprawnego posługiawania się językiem polskim.

Opracowała: Teresa Medojević

/Foto: z arch. autorki/

Szanowny Panie Konsulu,

Mam wielką przyjemność i zaszczyt, aby w imieniu całej grupy serdecznie podziękować Polskiej Ambasadzie i Stowarzyszeniu Polaków w Czarnogórze za zorganizowanie kursu języka polskiego w Bijelom Polju.
Dzięki naszym nauczycielkom, pani Wandzie i Teresie, poznaliśmy „kawałek Polski". Jej główne miasta, rzeki, góry, sąsiadów z którymi graniczy i oczywiście nauczyliśmy się trochę mówić po polsku.Umiemy już opowiedzieć o sobie, swojej rodzinie, kolegach i koleżankach. A także nauczyliśmy się wymawiać polskie łamigłówki, które sprawiają trudność nie tylko nam, ale i Polakom.

Dziękujemy także Panu za wspaniałe dyplomy, upominki i zapewniamy Państwa, że wszyscy tutaj obecni lubimy uczyć się polskieg
Pierwsze miejsce na teście jest tylko jedno, ale my dziś wszyscy zdobyliśmy to miejsce - jesteśmy prawdziwymi ZWYCIĘZCAMI !!!

Serdecznie za to dziękujemy !!!

Uczestnicy kursu j. polskiego

Inauguracja nowego kursu języka polskiego – Poziom A-2

(Bijelo Polje, semestr zimowy od 12.10 – 15.12. 2018 r.)

W Domu kultury" Vojislav B. Strunjo" 20 października br. miała miejsce inauguracja nowego kursu języka polskiego – Poziom A-2. Program kursu będzie obejmował zagadnienia zawarte na poziomie A-2 wg. standardów europejskich.

Kursantów w Domu kultury "Vojislav B. Strunjo" powitały lektorki: panie **Wanda J. Vujisić** i **Teresa Medojević**, które już od dziesięciu lat nauczają Czarnogórców języka polskiego, życząc uczestnikom kursu „ (...) wytrwałości i sukcesów w nauce języka polskiego, podkreślając, że jest to język kraju dumnego, dynamicznie się rozwijającego, z bogatą historią i otwartymi ludźmi.

Kurs zorganizowała Ambasada RP wraz ze Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze. Będzie się on odbywał w semestrze zimowym od 12.10 – 15.12. 2018 r. w liczbie 3 godzin lekcyjnych, raz w tygodniu, w każdą sobiotę od 11:00 do 13:00. Na kurs zgłosiły się 22 osoby.

Na zakończenie spotkania uczestnicy otrzymali bezpłatnie na korzystanie komplet książek - podręcznik i ćwiczenia gramatyczne do nauki języka polskieg oraz publikacje promujące Polskę.

Opracowały: Wanda J. Vujisić i Teresa Medojević

/Foto: z arch. autorek/

Dance and Music Traditions in Central Europe

Platform Culture Central Europe
Joint event with Montenegrin friends
November 6-7, 2018
Podgorica

Tradicija plesa i muzike u centralnoj Evropi

Kulturne platforme centralne Evrope
Zajednička predstava sa prijateljima iz Crne Gore
6-7. novembar 2018. godine
Podgorica

MARIAN SOBULA -PIANIST | MARIAN SOBULA -PIANISTA

CZECHIA
TOMÁŠ KOČKO & ORCHESTRA

ČEŠKA
TOMAŠ KOČKO I ORKESTAR

HUNGARY
ZAGYVA BANDA

MAĐARSKA
ZAGYVA BANDA

POLAND
TĘGIE CHŁOPY BAND

POLJSKA
BEND TĘGIE CHŁOPY

MONTENEGRO
FOLKLORE ENSEMBLE J.U. KIC-A „BUDO TOMOVIĆ"

CRNA GORA
FOLKLORNI ANSAMBL J.U. KIC-A „BUDO TOMOVIĆ"

AUSTRIA
AGNES PALMISANO AND ANDREAS TEUFEL

AUSTRIJA
AGNES PALMISANO I ANDREAS TOJFEL

Tak świętowaliśmy 15-lecie Stowarzyszenia!

GŁOS POLONII
Czasopismo środowiska polonijnego
w Czarnogórze
Nr 19/2018

Założyciel:
mgr Wanda J. Vujisić
wanda.vujisic@gmail.com

Czasopismo wydaje:
Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze
www.poloniacg.me
w formie elektronicznej i papierowej

Adres:
84 000 Bijelo Polje, Lješnica 117
Crna Gora (Montenegro)

Redaktor naczelny:
Teresa Medojević
teresa2montenegro@gmail.com

Ten numer opracowały:
Teresa Medojević i mgr Wanda J. Vujisić

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Podgoricy

Design i przygotowanie okładki:
Milovan Rakonjac
ramix.design@gmail.com

Druk:
Merkator - Bijelo Polje
tel. +382 (0) 50/430-444
info@merkator.biz

Nakład:
50 ezemplarzy
Bijelo Polje, grudzień 2018

CZASOPISMO FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW AMBASADY RP W CZARNOGÓRZE

Publikacja się nie sprzedaje.
Redakcja zastrzega sobie prawo adiustacji, skracania tekstów oraz zmiany tytułów.